

Мисабаєва І.М., студ. гр. ФБС-16-1мд.

Фатюха В.В, доц., к.е.н. – науковий керівник

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ МІНІМІЗАЦІЇ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ*Запорізька державна інженерна академія, кафедра ФБСС*

Кредитні операції є одним з найважливіших і значущих напрямів в банківській діяльності. Але разом з тим кредитування є досить складним і ризикованим процесом, тому важливим моментом в управлінні кредитною діяльністю є вивчення кредитних ризиків. Для цього необхідно визначити всі види ризиків, до яких схильний портфель позик банку і проводити моніторинг і планування кредитів, щоб вчасно визначити підвищення ризику і скористатися різними методами для його зниження. Імовірність реалізації кредитного ризику полягає у його точному розрахунку (оцінка кредитного ризику). У зв'язку з тим, що кредитний ризик має певні особливості, його оцінка проводиться на підставі не тільки кількісного, а й якісного аналізу. Кількісний аналіз кредитного ризику полягає в оцінці кредитоспроможності позичальника і спирається на низку методів, серед яких коефіцієнтний метод, метод експертних оцінок, статистичні методи тощо.

Якісний аналіз кредитного ризику полягає в ідентифікації чинників ризику (виявленні його джерел) і вимагає від керівництва банку ґрунтовних знань, досвіду та інтуїції у цій сфері діяльності. Його доцільно здійснювати у двох аспектах: визначення можливих джерел кредитного ризику, оцінка якісних показників кредитоспроможності позичальника та аналіз відповідності параметрів кредиту положенням кредитної угоди; визначення суб'єктивної складової кредитного ризику, виявлення інтересів суб'єктів ризику тощо.

Від кредитного ризику безпосередньо залежить якість кредитного портфеля банку. Якість кредитного портфеля суттєво впливає на рівень ризикованості та надійності усього банку, тому саме кредитна діяльність підлягає регулюванню з боку органів нагляду в багатьох країнах. Установлені обмеження та нормативи, а також правила регулювання банківської діяльності відіграють суттєву роль у процесі формування кредитного портфеля. Так, Національним банком України встановлено вимоги щодо порядку надання кредитів та обов'язкові нормативи кредитного ризику. Так, Постановою від 30 червня 2016 року № 351 НБУ затвердив Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, тим самим анулювавши Положення 23 про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, прийняте чотири роки тому. Новим Положенням вводиться обов'язкове врахування ймовірності дефолту позичальника ще на стадії оцінки можливості видачі кредиту, а не визначення його класу за тим, наскільки він якісно і вчасно здійснював повернення кредитних ресурсів. А це означає, що резерви під кредитні операції формуватимуться ще до того, як станеться негативна подія, а не за фактом настання проблем у позичальника, як було до прийняття цього нормативного документа.

Також згідно з новими правилами, якщо за кредитом була здійснена реструктуризація (продлонгація, зміна умов сплати, зниження процентної ставки), то він автоматично вважається дефолтним, що зобов'язує формувати під нього резерви у всій сумі. Якщо ж кредит не погашається більше 60 днів, він також вважається проблемним, так само як і кредити, ставка за якими нижча, ніж ставка залучених банком ресурсів. Для фізичних осіб поріг становить 90 днів замість 180, як було до того. Особливим питанням є питання застави, вимоги до якої стали суворішими, а саме не лише знизився перелік застави, яку комерційний банк може враховувати під час розрахунку кредитного ризику, але й якщо в банківських установах кредит підкріплений заставою, яка вилучена з переліку, то їм необхідно залучати додаткові гарантії повернення кредитних коштів або ж доформовувати резерви. Крім того, збільшились ставки резервування під кредитний ризик.

